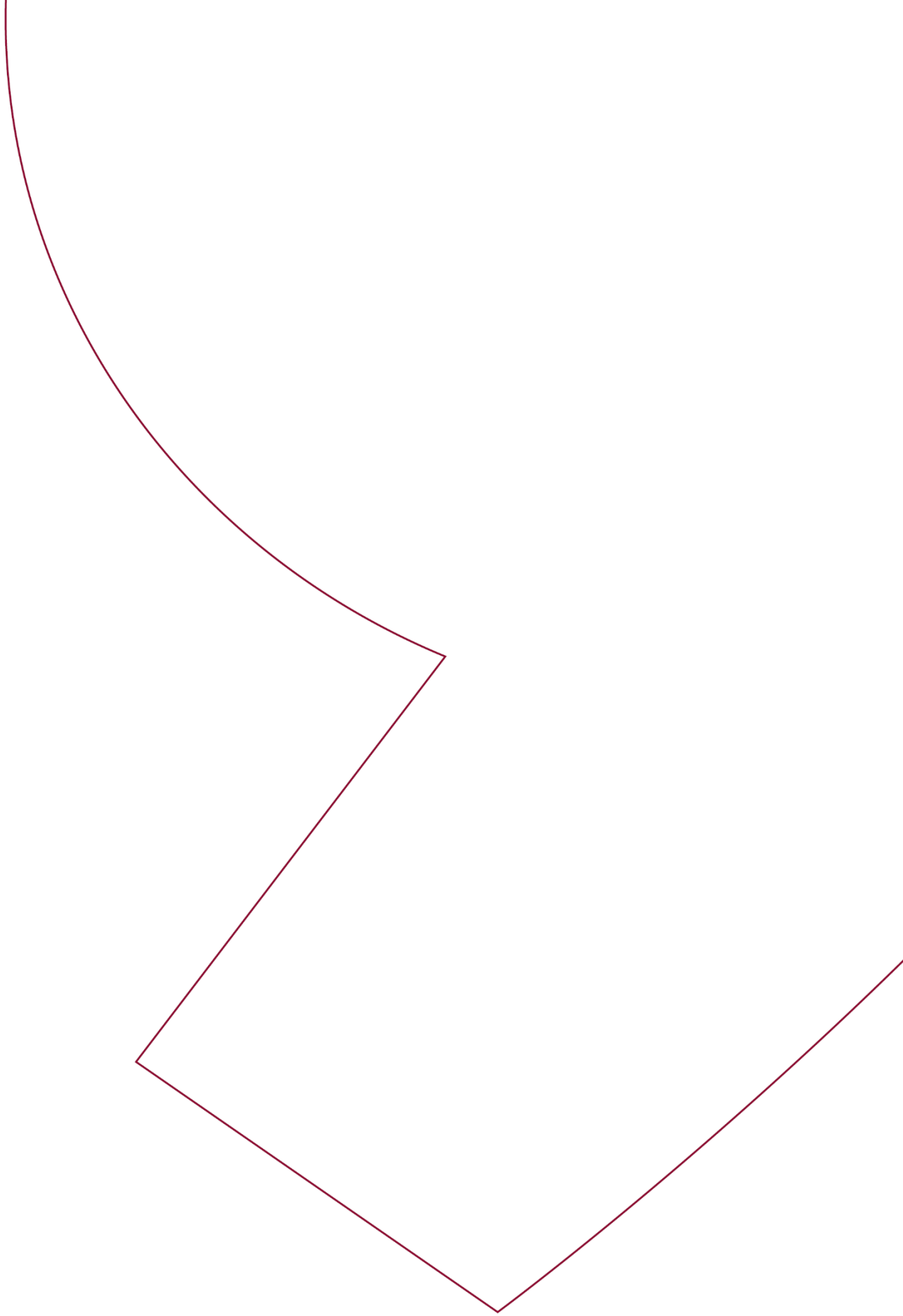

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Tuinbouw & Agribusiness
voltijd en deeltijd

Hogeschool Inholland

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Tuinbouw & Agribusiness
voltijd en deeltijd

Hogeschool Inholland

CROHO nr. 30024

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

24 april 2023

Auditpanel

De heer ir. A.P. de Buck (voorzitter)

Mevrouw ir. A.J.C.M. Arts

De heer ir. E.H. Poot

De heer N.J.J. Feder (student)

Secretaris:

De heer R. van Krieken MSc

Mevrouw B. Beaumont BSc (toehoorder)

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	6
4.	UPDATEBEOORDELING FLEXIBELE VARIANT	8
5.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	10
6.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	26
7.	AANBEVELINGEN	27
BIJLAGE I	Scoretabel	28
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	29
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	31
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	32

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Inholland
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	B Tuinbouw & Agribusiness
registratienummer croho	30024
domein/sector croho	Landbouw en natuurlijke omgeving
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	Teelttechniek en Veredeling Management Greenports
locatie	Delft
varianten	Voltijd Voltijd double degree Deeltijd (flexibel)
joint programme	double degree
onderwijstaal	Nederlands Engels (double degree)
datum audit / opleidingsbeoordeling	19 januari 2023

2. SAMENVATTING

Dit betreft de samenvatting van de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de bachelor Tuinbouw & Agribusiness van Hogeschool Inholland. De bachelor heeft drie varianten:

- Reguliere voltijd
- Double degree met Chinese partneruniversiteiten
- Flexibele deeltijdvariant

De flexibele deeltijdvariant is in 2020 volledig beoordeeld door een panel van deskundigen. De uitkomsten van deze beoordeling waren positief. Het panel heeft gekeken op welke wijze de opleiding opvolging heeft gegeven aan de ontwikkeling en aanbevelingen. Op basis van de bevindingen van het panel en de informatie uit de opleidingsbeoordeling van 2020, komt het panel tot de conclusie dat de flexibele deeltijdvariant voldoet aan de basiskwaliteit. De flexibele opleiding is goed ontworpen en zit stevig in elkaar. Er staat een deskundig en betrokken docententeam. De opleiding werkt aan relevante ontwikkelen en verbeteracties om de flexibele opleiding te blijven verbeteren.

Hieronder volgende de uitkomsten van de reguliere voltijd en de double degree.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

Het panel concludeert dat de opleiding beschikt over een passende set van beoogde leerresultaten. De beoogde leerresultaten zijn afgestemd op het landelijk profiel en het bachelorniveau. De opleiding kent twee relevante afstudeerrichtingen, aldus het panel. De profilering van de opleiding past volgens het panel bij de beroepspraktijk en de sector. Het panel spreekt zijn waardering uit voor de ontwikkeling richting een kenniscentrum en de samenwerking met de beroepspraktijk en kennispartners. De visie op onderzoek is volgens het panel passend. Het panel adviseert de opleiding om bij het afbouwen van de double degree en het beëindigen van de samenwerking met de Chinese partners, opnieuw te kijken naar de visie op internationalisering. De opleiding beschikt over een toereikend systematiek voor het valideren van het afstemmen met het werkveld.

Het panel komt tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit voor standaard 1.

Onderwerp 2. Programma

Oriëntatie:

Het panel concludeert dat het onderwijs dat de opleiding biedt studenten de mogelijkheid biedt zich passende beroepsvaardigheden en onderzoeksvaardigheden eigen te maken. De ontwikkeling van beroepsvaardigheden zit stevig verankerd in het programma, aldus het panel. De opleiding laat studenten op diverse manieren in aanraking komen met de beroepspraktijk en innoveert met nieuwe vormen zoals gamification. De inzet van bijvoorbeeld bedrijfsbezoeken of excursies leveren een positieve bijdrage. Het panel vindt dat het aanleren van onderzoeksvaardigheden goed gestructureerd in het programma zit. De verbinding met de lectoren en de participatie van docenten in onderzoeksprojecten dragen bij aan de kwaliteit van het programma.

Op basis van bovenstaande elementen komt het panel tot de conclusie dat de opleiding de basiskwaliteit ontstijgt voor standaard 2. Er zijn diverse voorbeelden te vinden waarin de opleiding het onderwijs op een zeer moderne manier vormgeeft.

Inhoud:

Het panel concludeert dat de inhoud van het programma toereikend is en de beoogde leerresultaten dekken. Het panel ziet een inhoudelijk toereikend programma, zowel voor de reguliere voltijd als voor de double degree. De opbouw van het programma is goed in samenhang en de balans tussen de theorie en de praktijk is over het algemeen logisch

opgebouwd. Het panel adviseert de opleiding om specifiek te kijken naar de focus op de theorie in het eerste studiejaar en de impact die dat heeft op bijvoorbeeld de uitval in het eerste jaar. Het panel is positief over de ontwikkeling voor meer keuzevrijheid voor studenten. Internationalisering krijgt op een passende manier vorm. Op basis van de gesprekken is het panel van mening dat studenten structureel in aanraking komen met de internationale context. Het panel adviseert om te kijken op welke wijze de onderwerpen data en genetics een plek kunnen krijgen in het curriculum.

Leeromgeving:

Het panel concludeert dat de vormgeving van het programma studenten aanzet tot studeren. Studenten zijn tevreden over de vormgeving van het programma. Het programma kent een variatie aan werkvormen en de praktischelementen zijn goed georganiseerd. Het panel vindt de ontwikkeling van het nieuwe onderwijsmodel een passende ontwikkeling en moedigt de opleiding aan hier mee verder te gaan. De voertaal van de double degree is Engels, het panel vindt dit passend. Het panel beveelt de opleiding aan om kritisch te kijken naar de gehanteerde voertaal op de momenten dat Nederlandse studenten en de studenten uit China gezamenlijk les krijgen.

Het programma is op een adequate manier vormgegeven en het panel concludeert dat de opleiding basiskwaliteit realiseert.

Instream:

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. De gehanteerde toelatingseisen voldoen aan de wet- en regelgeving. De procedure voor de selectie en de toelating van studenten uit China is volgens het panel zorgvuldig vormgegeven. De opleiding biedt potentiële studenten voldoende activiteiten om zich te oriënteren op de opleiding. Het panel ziet nog ruimte voor de opleiding om zichzelf beter in de markt te zetten en om de uitval te verminderen.

Alles overwegend komt het panel tot de conclusie dat de opleiding voor de standaarden 2 t/m 5 de basiskwaliteit realiseert.

Onderwerp 3. Personeel

Er staat een goed samengesteld en betrokken docententeam. Het team is in voldoende mate gekwalificeerd voor het uitvoeren van het programma; alle expertise is in huis. Er zijn ook voldoende docenten aanwezig. De opleiding heeft een effectief personeelsbeleid, aldus het panel. Het panel is positief gestemd over de mate waarin de docenten betrokken zijn binnen onderzoeksprojecten en de tuinbouwsector. Dit draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs, zo geven studenten aan. De werkdruk is een punt van aandacht voor de opleiding. Op basis van de gesprekken heeft het panel er voldoende vertrouwen in dat dit in de toekomst wordt opgepakt. Met name door de keuze om de double degree variant af te bouwen.

Het panel komt tot een positieve beoordeling voor standaard 6. Het panel vindt namelijk het personeelsbeleid en de kwalificaties van de docenten zeer waardevol. De werkdruk heeft volgens het panel geen negatieve invloed op de gerealiseerde kwaliteit, zo blijkt ook uit het gesprek met studenten. Daarom weegt de werkdruk minder zwaar mee in het oordeel van het panel.

Onderwerp 4. Voorzieningen

Faciliteiten:

Alle fysieke voorzieningen zijn aanwezig om goed onderwijs te verzorgen. Zowel de opleidingslocatie in Delft als de externe opleidingslocaties (zoals daarvoor speciaal ingerichte tuinbouwkassen) zijn toereikend om het programma tot uitvoering te brengen. Het panel vindt

dat de opleiding dit goed faciliteert. Alle studenten hebben toegang tot een digitale bibliotheek, zo concludeert het panel. Voor de studenten uit China zijn er voorzieningen (o.a. studieloopbaanbegeleiding en begeleiding bij studentenhuisvesting). Het panel adviseert de opleiding om goed te kijken naar de behoeftes van de studenten uit China en daar op in te spelen indien nodig.

Het panel komt tot een positieve beoordeling voor standaard 7.

Begeleiding:

De opleiding beschikt over een toereikend systeem van studiebegeleiding voor zowel de reguliere studenten als studenten uit China. De begeleiding vindt plaats in alle facetten van de opleiding, zo concludeert het panel. Het panel waardeert de wijze waarop de opleiding studenten uit China begeleidt. Een punt van aandacht is begeleiding van groepswork waar reguliere Nederlandse studenten en studenten uit China met elkaar moeten samenwerken. Het panel vindt dat de informatievoorziening naar studenten op orde is. Studenten geven aan voldoende geïnformeerd te zijn over de opleiding.

Het panel komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 8.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

De opleiding beschikt over een werkend kwaliteitszorgsysteem en een gedragen kwaliteitscultuur. Het panel vindt dat de opleiding zich op een structurele wijze blijft verbeteren en hierbij de juiste stakeholders betreft. Studenten zijn tevreden met de wijze waarop de opleiding werkt aan de kwaliteit. Op basis van de bevindingen concludeert het panel dat de opleiding een kwaliteitscultuur uitdraagt. Het panel is zeer te spreken over de aandacht voor het evalueren van het onderwijs in de double degree. De opleidingscommissie is volgens het panel op orde.

Op basis van de bevindingen en de weging komt het panel tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit voor standaard 9.

Onderwerp 6. Toetsing

De opleiding beschikt over een werkend systeem van toetsen en beoordelen. De toetsen en de beoordelingen zijn valide, betrouwbaar en voldoende transparant, zo concludeert het panel. Het panel bekeek toetsen en eindwerken en komt tot de conclusie dat de kwaliteit op orde is. De ontwikkeling van de visie op toetsen sluit volgens het panel goed aan op de ontwikkelingen in de onderwijsvisie. Het samenspel van de examen- en toetscommissie draagt bij aan de kwaliteit en beide commissies zijn volgens het panel in controle. Het panel vindt de afstudeertoets goed vormgegeven en het biedt studenten de mogelijkheid om het eindniveau aan te tonen.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot een positieve beoordeling voor standaard 10.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Studenten realiseren de beoogde leerresultaten. Het werkveld is tevreden met de kwaliteiten die de studenten aanleren. Alumni geven aan dat de opleiding hen in voldoende mate voorbereidt om in de praktijk te werken. Het panel concludeert uit de bekeken eindwerken dat het eindniveau dik op orde is. Van enkele eindwerken vindt het panel de kwaliteit uitstekend. De eindwerken representeren het profiel van de opleiding en de afstudeerrichtingen. Het panel adviseert de opleiding om te blijven kijken naar de oriëntatie van de afstudeeropdrachten voor de double degree.

Het panel is van oordeel dat de opleiding de basiskwaliteit ontstijgt voor standaard 11.

Algemene conclusie:

Het panel treft bij de hbo-bacheloropleiding Tuinbouw & Agribusiness een zeer gedegen programma aan dat beroepsgeschikte professionals aflevert aan de tuinbouwsector. De opleiding leidt studenten op een praktijkgerichte manier op. Het docententeam is kundig en werkt op systematische manier aan de kwaliteit van opleiding. De nieuwe ontwikkelingen in het Onderwijsmodel²⁴ en de opvolgende curriculumvernieuwing ziet het panel als mooie vervolgstappen.

Op basis van de updatebeoordeling voor de flexibele deeltijdvariant en de volledige opleidingsbeoordeling voor de reguliere voltijdvariant en de double degree komt het panel tot een positieve beoordeling. Op alle standaarden voldoet de opleiding aan basiskwaliteit.

Het panel adviseert de NVAO derhalve tot het behoud van de accreditatie van de opleiding. Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 24 april 2023.

3. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Uitgebreide Opleidingsbeoordeling' van de hbo-bacheloropleiding opleiding Tuinbouw & Agribusiness (hierna: TA) van Hogeschool InHolland. De beoordeling is uitgevoerd op 19 januari 2023 door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor verdere toelichting). Deze beoordeling is tegelijkertijd uitgevoerd met de beoordeling van de Associate degree opleiding Tuinbouwmanagement. De uitkomsten van de beoordeling van de Associate degree zijn opgenomen in een ander rapport.

Positionering van de opleiding binnen de onderwijsinstelling

De opleiding TA is binnen Hogeschool Inholland gepositioneerd in het domein Agri, Food & Life Sciences (AFL). De opleidingen van dit domein zijn verspreid over de locaties Amsterdam en Delft. De opleiding TA is gevestigd op de locatie aan de Rotterdamseweg in Delft. Het domein AFL heeft een samenhangend portfolio en past binnen de profileringsthema's van Hogeschool Inholland: duurzaam, gezond en creatief. De onderzoeksagenda van het domein richt zich op de duurzame innovatie in de metropool. Dit maakt het voor de opleiding TA mogelijk om cross-overs te realiseren door samen te werken met andere opleidingen zoals Food Commerce & Technology of Landscape & Environment Management.

Positionering van de opleiding buiten de onderwijsinstelling

TA is verankerd in de glastuinbouwsector. De opleiding bevindt zich in Delft, vlakbij de Greenport Westland – Oostland (glastuinbouw), de Greenport Duin- en bollenstreek (bloembollen) en de Greenport Boskoop voor de boomkwekerij. Dankzij deze unieke vestiging hebben studenten toegang tot relevante werkplekken in de omgeving. Studenten komen in aanraking met bedrijven zoals het World Horti center, Tomatoworld en Horti Sciencepark Bleiswijk. Het panel adviseert de opleiding om de externe profilering en zichtbaarheid te verbeteren; de website geeft een onvoldoende beeld over het profiel van de opleiding.

Opleidingsvarianten

De opleiding TA kent de volgende varianten:

- Voltijd regulier: gericht op Nederlandse studenten die een vierjarig programma volgen in de Nederlandse taal.
- Voltijd double degree: gericht op studenten uit China die een tweejarig opleidingsprogramma in China volgen en een tweejarig programma in Nederland. Deze variant is Engelstalig.
- Deeltijd flexibel: gericht op werkende professionals die via een persoonlijk en flexibel programma kunnen studeren. Deze variant is in de Nederlandse taal.

Double degree

De double degree variant betreft een samenwerking met twee Chinese universiteiten. Deze samenwerking is ontstaan vanuit een krachtenbundeling van cultuur, kennis en cross-overs vanuit het vakgebied. Studenten uit China krijgen de eerste twee studiejaar les in China. Daar volgen ze een speciaal programma om zich voor te bereiden om te gaan studeren in Nederland. De laatste twee studiejaar volgen ze in Nederland. Deze twee studiejaar zijn vrijwel gelijk aan de laatste twee studiejaar van de reguliere voltijd. De studenten uit China maken hier hun afstudeeropdracht.

Het management van de opleiding en Hogeschool Inholland hebben in december 2022 besloten om de double degree variant stop te zetten. Tijdens deze opleidingsbeoordeling zijn er nog geen concrete stappen geformuleerd voor de afbouw van de opleiding en het definitief stoppen van de inschrijvingen van studenten. Het panel heeft in samenspraak met Hogeschool Inholland besloten om de double degree-variant volledig mee te nemen in deze beoordeling.

Landelijk overleg

In 2020 is er een nieuw landelijk opleidingsprofiel vastgesteld: 'Tuinbouw en Akkerbouw'. De opleiding TA participeert zowel in het landelijk opleidingsoverleg Tuin- en Akkerbouw, als in het landelijk opleidingsprofiel Bedrijfskunde & Agribusiness. Deze profielen zijn tot stand gekomen in samenwerking met alle hbo-instellingen en volgen het advies van de landelijke werkveldvertegenwoordigingsorganen. De opleiding participeert ook in het overleg van Groene Hogescholen over het beleid rondom Centres of Expertises en daaraan verbonden lectoraten.

Ontwikkelingen na de vorige accreditatie

De ontwikkelingen na de vorige accreditatie bestaat uit twee sporen:

1. De vorige accreditatie van de reguliere bacheloropleiding en de double degree vond plaats in 2017. Uit deze beoordeling kwamen de onderstaande aanbevelingen. Op basis van de informatie en het locatiebezoek komt het panel tot de conclusie dat deze aanbevelingen in voldoende mate zijn opgevolgd.
  - Internationalisering van het programma
  - Taalvaardigheid en onderzoeksvaardigheden double degree
  - Begeleiding double degree
  - Kwalitatieve feedback in de beoordelingsformulieren

2. De flexibele variant van de opleiding is beoordeeld in 2020. Het panel constateert dat de opleiding sindsdien heeft gewerkt aan de ontwikkeling van het uitvoeren van flexibel onderwijs. Conform de richtlijn van de NVAO voert het panel een updatebeoordeling uit. De uitkomsten van de updatebeoordeling worden in een apart hoofdstuk beschreven.

4. UPDATEBEOORDELING FLEXIBELE VARIANT

Hogeschool Inholland ambieert het om het bestaande deeltijdonderwijs te flexibiliseren en participeert in het experiment leeruitkomsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De flexibele deeltijdopleiding T&A is een van de pilots binnen Hogeschool Inholland. De opleiding is gestart in 2017 en er zijn nog geen studenten afgestudeerd. Studenten kunnen in deze opleiding een eigen leerweg ontwerpen en hebben zelf regie over hun leeractiviteiten.

De flexibele deeltijdvariant leidt studenten op voor de Nederlandse tuinbouwsector. De studenten leren aan de hand van relevante beroepstaken over productie, management en organisatie, en opereren in ketens. Studenten zijn allen werkzaam in de tuinbouwsector gerelateerde bedrijven.

In 2020 voerde een panel van externe peers een volledige opleidingsbeoordeling uit. Het panel was zeer positief over de kwaliteit van de opleiding en zag deze opleiding als een *best practice* voor het vormgeven van flexibel onderwijs. Voor de verdere doorontwikkeling gaf het panel de volgende aanbevelingen mee:

- Ontwikkelen van de digitale leeromgeving
- Ontwikkelen van zelfregie van studenten en het 'leren leren'
- Verder ontwikkelen van het criterium gericht interview
- Toetsen van de kwaliteit en het niveau van de bedrijfsbegeleiding.

Tijdens de voorliggende opleidingsbeoordeling heeft het panel gekeken naar de wijze waarop de flexibele deeltijdvariant zich ontwikkeld heeft. De bevindingen zijn hieronder te vinden.

Bevindingen

Het panel constateert dat de opzet van de flexibele deeltijdvariant het voor studenten mogelijk maakt om via hun eigen leerroute te werken aan leeruitkomsten. In de opleiding zijn alle elementen aanwezig om dit op een adequate wijze te doen. Studenten en het werkveld zijn tevreden over het concept van de flexibele opleiding. Het panel onderschrijft de bevindingen en conclusies die zijn gemaakt tijdens de vorige beoordeling in 2020. Uit de documenten en de gesprekken blijkt dat de opleiding in de periode vanaf 2020 heeft gewerkt aan de verdere ontwikkeling. Zo heeft de opleiding stappen gezet op het gebied van de geschiktheid en de kwaliteit van de werkplek van de student en de bedrijfsbegeleiding, de ontwikkeling van het portfolio en het bevorderen van de studievoortgang van studenten. Dit zijn volgens het panel relevante ontwikkelingen die bijdragen aan de kwaliteit van de flexibele opleiding.

Het panel bekeek een steekproef van tussentijdse producenten van in totaal vijf studenten. Dit betroffen portfolio's en criteriumgerichte interviews van eenheden van leeruitkomsten. Op basis van deze steekproef komt het panel tot de conclusie dat studenten laten zien dat ze de betreffende leeruitkomsten en het bijbehorende niveau beheersen. Het panel constateert dat er nog geen studenten zijn die meerdere leeruitkomsten op bachelorniveau hebben aangetoond c.q. volledig zijn afgestudeerd. Het panel besprak dit met de opleiding. De opleiding trok dezelfde conclusie en heeft acties ingezet om de studievoortgang van studenten te bevorderen. Dit stemt het panel positief.

Weging en oordeel

Op basis van de bevindingen van het panel en de informatie uit de opleidingsbeoordeling van 2020, komt het panel tot de conclusie dat de flexibele deeltijdvariant voldoet aan de basiskwaliteit. De flexibele opleiding is goed ontworpen en zit stevig in elkaar. Er staat een deskundig en betrokken docententeam. De opleiding werkt aan relevante ontwikkelen en verbeteracties om de flexibele opleiding te blijven verbeteren.

Het panel geeft de opleiding de volgende ontwikkelpunten mee:

- De opleiding biedt studenten meer houvast bij het vormgeven van de flexibele studieroute door de inzet van een werkveldcoach. Het panel adviseert na te gaan hoe deze werkveldcoach nog meer in stelling kan worden gebracht. De werkveldcoach speelt een belangrijke rol. Het panel adviseert om continu aandacht te besteden aan de professionalisering van de werkveldcoach en criteria te definiëren waaraan de werkveldcoach moet voldoen. Daarnaast adviseert het panel om te kijken naar de verbinding en afstemming tussen de werkveldcoach - leercoach – docent.
- De opleiding werkt momenteel aan het versterken van de vormgeving van het programma. Bijvoorbeeld door het organiseren van meer contactmomenten voor studenten en community building die dat nodig hebben of door het werken met voorbeelden voor beroepsproducten. Het panel moedigt de opleiding aan om dit te blijven doen en te meten of dit een positief effect heeft.
- Het panel ziet dat er nog ontwikkelruimte mogelijk is in opbouw van het portfolio en het vormgeven van het criteriumgericht interview. De examencommissie is betrokken bij het verbeteren van de kwaliteit van het criteriumgericht interview. Het panel vindt dit positief. In deze lijn adviseert het panel de opleiding om gezamenlijk vervolgstappen te zetten in de verdere ontwikkeling van het afstuderen.
- De opleiding heeft relatief weinig studenten. Het panel adviseert de opleiding om bij het in de markt zetten van deze opleiding specifiek te kijken naar de doelgroep van flexibele opleiding. Gezien het tekort in de sector moet het volgens het panel mogelijk zijn om de doelgroep te bereiken en om meer instroom te genereren.

5. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

5.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

Beoogde leerresultaten

De opleiding Tuinbouw & Agribusiness (hierna: TA) stelt samen met de andere onderwijsinstellingen de landelijk beroepsprofielen vast. De beoogde leerresultaten van de opleiding sluiten aan op de landelijk beroepsprofielen van Tuin- en akkerbouw en van Bedrijfskunde & agribusiness. De opleiding heeft een vertaling gemaakt van de landelijke opleidingsprofielen naar hun eigen profiel en leerresultaten. Het panel ziet dat deze vertaling aansluit bij de visie van Hogeschool Inholland. De beoogde leerresultaten weerspiegelen het bachelorniveau, aldus het panel. Ze sluiten aan bij regionale, nationale en internationale ontwikkelingen in de beroepspraktijk. De opleiding kent twee afstudeerrichtingen: 'Teeltechniek & veredeling' (hierna: TV) en 'Management & Greenports' (hierna: MG).

Uit de gesprekken met alumni en het werkveld maakt het panel op dat de meer generieke competenties van studenten steeds belangrijker worden. Het panel beveelt de opleiding aan om dit punt mee te nemen in de verdere ontwikkeling van de leerresultaten en het programma.

Tabel 1. Beoogde leerresultaten.

Beoogde leerresultaten
Beleid en advies
Onderzoeken
Verbeteren en vernieuwen van de organisatie
Mondiaal vermarkten van producten en diensten
Strategisch ondernemen
Opstellen en optimaliseren teeltplan
Oplossen groeiproblemen en ontwikkelen nieuwe rassen
Duurzaam opereren in ketens
Beheersen en aansturen logistieke processen

Profilering

De opleiding profileert zich op het snijvlak van de tuinbouw en de agribusiness en participeert actief in de Greenport. Dit maakt de opleiding uniek in Nederland. Het panel ziet dat de opleiding zich heeft ontwikkeld in de richting van een kenniscentrum, waarin onderwijs, onderzoek, de beroepspraktijk en kennispartners met elkaar samenwerken. Het panel spreekt hier waardering voor uit. Studenten worden opgeleid om in een internationale context te werken in de sector. Uit de gesprekken blijkt dat alumni en het werkveld de profilering passend vinden en dat deze profilering bijdraagt aan de ontwikkeling van de sector. Het panel ziet dat er

nog ruimte is voor de opleiding om prominenter een positie in te nemen. Met name door de integratie van het onderwijs en praktijkgericht onderzoek en de verbinding met de Centre of Expertise

Uit de documenten en gesprekken blijkt dat de double degree zich richt op de afstudeerrichting Management Greenports. Dit vindt het panel een passende keuze, gelet op de meerwaarde van de opleiding ten opzichte van de Chinese partners.

Visie op onderzoek

In de beoogde leerresultaten komt onderzoek terug binnen het leerresultaat 'onderzoeken'. Studenten ontwikkelen onderzoeksvaardigheden en onderzoekend vermogen om vraagstukken uit de praktijk op te lossen. Binnen de afstudeerrichting TV ligt de focus vooral op het goed kunnen uitvoeren van bijvoorbeeld teeltkundig onderzoek. Binnen de afstudeerrichting MG ligt de focus vooral op onderzoekend vermogen om bijvoorbeeld een ketengericht vraagstuk te kunnen analyseren. Het panel vindt de visie op onderzoek passend bij het profiel van de opleiding.

Visie op internationalisering

De opleiding leert studenten om te kunnen functioneren in een sterk internationaal georiënteerd werkveld. Internationalisering komt integraal terug binnen verschillende leerresultaten, zo constateert het panel. Bijvoorbeeld in het leerresultaat 'mondiaal vermarkten van producten en diensten'. Met de beoogde afbouw van de double degree vindt het panel dat het internationale karakter minder krachtig wordt. Het panel adviseert de opleiding om opnieuw te kijken naar de visie op internationalisering.

Validering door het werkveld

De opleiding beschikt over een werkende en actieve beroepenveldcommissie. De commissie bespreekt met de opleiding relevante ontwikkelingen in het werkveld en op welke wijze de opleiding hier op kan inspelen. Het panel constateert dat de interactie met de beroepenveld bijdraagt aan de ontwikkeling en validering van de opleiding. De samenwerking met het beroepenveld vindt het panel een best practice.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat de opleiding beschikt over een passende set van beoogde leerresultaten. De beoogde leerresultaten zijn afgestemd op het landelijke profiel en het bachelorniveau. De opleiding kent twee relevante afstudeerrichtingen, aldus het panel. De profilering van de opleiding past volgens het panel bij de beroepspraktijk en de sector. Het panel spreekt zijn waardering uit voor de ontwikkeling richting een kenniscentrum en de samenwerking met de beroepspraktijk en kennispartners. De visie op onderzoek is volgens het panel passend. Het panel adviseert de opleiding om bij het afbouwen van de double degree en het beëindigen van de samenwerking met de Chinese partners, opnieuw te kijken naar de visie op internationalisering. De opleiding beschikt over een toereikende systematiek voor het valideren en het afstemmen van het werkveld.

Het panel komt tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit voor standaard 1.

5.2. Programma

Standaard 2 (programma-oriëntatie): Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Bevindingen

Beroepsvaardigheden

Het panel stelt vast dat de opleiding dicht bij de beroepspraktijk staat en de studenten daardoor relevante beroepsvaardigheden kunnen ontwikkelen. Het programma stelt studenten in staat om beroepsvaardigheden te ontwikkelen die passen bij de afstudeerrichting van de student. Door de gehele opleiding heen werken studenten aan praktijkopdrachten, bijvoorbeeld in de Horti Experience Centre en Tomato World. Het panel zag ook een mooi voorbeeld van studenten die met behulp van een real life game de teeltomstandigheden optimaliseren. De opleiding organiseert diverse excursies naar instellingen of bedrijven zodat de studenten in aanraking komen met de praktijk. In de stage en de afstudeerperiode gaan de studenten aan de slag met een praktijkvraagstuk.

Onderzoeksvaardigheden

Het programma is op een logische wijze opgebouwd en zo vormgegeven dat studenten zich stap voor stap passende onderzoekvaardigheden kunnen aanleren en werken aan hun onderzoekend vermogen. Studenten zijn tevreden over de wijze waarop ze werken aan hun onderzoekvaardigheden.

De opleiding heeft een sterke relatie met lectoraten en onderzoeksprojecten. Hogeschool Inholland is bezig met het aantrekken van een lector die zich specifiek richt op de tuinbouwsector. Het panel vindt dit een goede ontwikkeling. Docenten participeren in diverse onderzoeksprojecten; dit heeft een positieve impact op het onderwijs en de studenten. Voorbeelden van projecten zijn Fieldlab Vertical Farming, Grenzeloos Biobased Onderwijs of Living Lab Greenport. Op deze wijze vloeit er kennis over praktijkgericht onderzoek en nieuwe ontwikkelingen terug de opleiding in. Het panel ziet dit als een meerwaarde en komt tot de conclusie dat dit als best practice kan worden beschouwd.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat het onderwijs dat de opleiding biedt studenten de mogelijkheid biedt zich passende beroepsvaardigheden en onderzoekvaardigheden eigen te maken. De ontwikkeling van beroepsvaardigheden zit stevig verankerd in het programma, aldus het panel. De opleiding laat studenten op diverse manieren in aanraking komen met de beroepspraktijk en innoveert met nieuwe vormen zoals gamification. De inzet van bijvoorbeeld bedrijfsbezoeken of excursies leveren een positieve bijdrage. Het panel vindt dat het aanleren van onderzoekvaardigheden goed gestructureerd in het programma zit. De verbinding met de lectoren en de participatie van docenten in onderzoeksprojecten dragen bij aan de kwaliteit van het programma. Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot de conclusie dat de opleiding de basiskwaliteit ontstijgt. Er zijn diverse voorbeelden te vinden waarin de opleiding het onderwijs op een zeer moderne manier vormgeeft.

Standaard 3 (programma-inhoud): De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Bevindingen*Programma*

De opleiding vertaalt de beoogde leerresultaten in leerdoelen en onderdelen van het programma. Een studiejaar omvat vier blokken van 15 EC. Het eerste en tweede studiejaar richten zich op het aanleren van een kennisbasis. Het derde en vierde studiejaar richten zich op het toepassen in de praktijk en de ontwikkeling naar het eindniveau. Het panel ziet dat de balans tussen theorie en praktijk in de eerste jaren overhelt naar de theorie; dit besprak het panel met de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om nog eens goed te kijken naar deze balans en de impact die dat heeft op bijvoorbeeld de uitval in het eerste jaar.

De inhoud van het programma is volgens het panel toereikend. De afstudeerrichtingen komen in voldoende mate terug in de inhoud van het programma. Uit het gesprek met het werkveld en alumni blijkt dat het voor de opleiding een kans is om meer te doen met data en genetics. Het panel adviseert de opleiding om daar naar te kijken.

Tijdens de audit vernam het panel dat de opleiding voornemens is het programma (onderwijsmodel) te vernieuwen en zo in te richten dat het studenten meer keuzevrijheid biedt. Dit vindt het panel een goede ontwikkeling; de opleiding zou hier kunnen kijken naar een minor op het gebied van ondernemerschap of data (science). Dit geeft studenten de mogelijkheid om multidisciplinair en vakoverstijgend te gaan werken aan praktijkvraagstukken met studenten van aanpalende opleidingen.

De opzet van het programma van de double degree volgt in grote lijnen de opzet van de reguliere voltijd. Studenten uit China volgen de eerste twee studie jaren in China en werken hier aan een soortgelijke kennisbasis. In het derde en vierde studiejaar studeren de studenten uit China in Nederland. Ze volgen hier op hoofdlijnen hetzelfde programma als de reguliere studenten en werken aan dezelfde leerdoelen. Het panel vindt de opzet van het double degree-programma toereikend en ziet nog mogelijkheden om de studenten uit China meer in contact te laten komen met de Nederlandse studenten.

Internationalisering

De visie op internationalisering komt in het programma op diverse manieren tot uitdrukking. Studenten leren om in de Engelse en Duitse taal te communiceren binnen de internationale context van de sector. Daarnaast moedigt de opleiding studenten aan om in het buitenland stage te lopen. Studenten geven aan hier gebruik van te maken en zijn over het algemeen tevreden op de wijze waarop de opleiding hen ondersteunt. Het panel zag voorbeelden van studenten die werken aan opdrachten en projecten met een internationale context.

De studenten uit China bieden een extra dimensie aan internationalisering. In lijn met de beoogde afbouw en de bevindingen bij standaard 1 beveelt het panel aan te kijken naar vormgeving van internationalisering.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat de inhoud van het programma toereikend is en de beoogde leerresultaten dekken. Het panel ziet een inhoudelijk toereikend programma, zowel voor de reguliere voltijd als voor de double degree. De opbouw van het programma is goed in

samenhang en de balans tussen de theorie en de praktijk is over het algemeen logisch opgebouwd. Het panel adviseert de opleiding om specifiek te kijken naar de focus op de theorie in het eerste studiejaar en de impact die dat heeft op bijvoorbeeld de uitval in het eerste jaar. Het panel is positief over de ontwikkeling voor meer keuzevrijheid voor studenten. Internationalisering krijgt op een passende manier vorm. Op basis van de gesprekken is het panel van mening dat studenten structureel in aanraking komen met de internationale context. Het panel adviseert om te kijken op welke wijze de onderwerpen data en genetics en plek kunnen krijgen in het curriculum.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit voor standaard 3.

Standaard 4 (programma-leeromgeving): De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert.

Bevindingen

Vormgeving

Het programma van de opleiding is opgebouwd uit verschillende leerlijnen. Via de leerlijnen kunnen studenten gestructureerd werken aan hun ontwikkeling. Studenten werken in gevarieerde werkvormen aan de ontwikkeling van hun kennis, vaardigheden en inzicht. Dit doen ze zowel individueel als in groepen. Studenten zijn tevreden over de wijze waarop het onderwijs wordt verzorgd en hoe het onderwijs bijdraagt aan hun ontwikkeling.

Uit de documenten en de gesprekken met docenten en studenten blijkt dat de stage en het afstuderen een belangrijk onderdeel zijn van de opleiding. Het panel constateert dat de opleiding de organisatie rondom stage en afstuderen op een adequate wijze heeft vormgegeven.

Ten tijde van deze opleidingsbeoordeling werd er door de opleiding gewerkt aan een nieuw onderwijsmodel: Onderwijsmodel24. Uit het gesprek met het management blijkt dat het Onderwijsmodel24 verdere flexibilisering van het voltijd onderwijs mogelijk maakt. De opleiding neemt hierin geleerde lessen vanuit de flexibele deeltijd mee. Het panel denkt dat dit onderwijsmodel een mooie volgende stap kan zijn voor de opleiding; met name om het onderwijs nog meer te richten op de leerbehoefte van de student.

Taal

De opleiding hanteert Nederlands als voertaal. Daarnaast krijgen de studenten les in de Engelse en Duitse taal. Uit de gesprekken blijkt dat om de taalontwikkeling te bevorderen enkele onderdelen van de studie in het Engels zijn. Het panel vindt dit geen positieve impact hebben op de kwaliteit van de lessen en het kunnen functioneren in een internationale werkomgeving. De studenten uit China krijgen les in het Engels. De opleiding beschikt over een docent die met de studenten kan communiceren in hun moedertaal. De studenten zijn tevreden over de kwaliteit van het Engels, maar zij vinden het hinderlijk dat tijdens enkele lessen er ook in het Nederlands gecommuniceerd wordt met de andere studenten. Het panel beveelt de opleiding aan hier naar te kijken.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat de vormgeving van het programma studenten aanzet tot studeren. Studenten zijn tevreden over de vormgeving van het programma. Het programma kent een variatie aan werkvormen en de praktischelementen zijn goed georganiseerd. Het panel vindt de ontwikkeling van het nieuwe onderwijsmodel een passende ontwikkeling en moedigt de opleiding aan hier mee verder te gaan. De voertaal van de double degree is Engels, het panel vindt dit passend. Het panel beveelt de opleiding aan om kritisch te kijken naar de gehanteerde voertaal op de momenten dat Nederlandse studenten en de studenten uit China gezamenlijk les krijgen. Het programma is op een adequate manier vormgegeven en het panel concludeert dat de opleiding basiskwaliteit realiseert.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen voor zowel de instroom in de reguliere voltijd als voor de instroom van studenten uit China. Dit is op een transparante wijze vastgelegd.

De studenten uit China doorlopen een speciaal traject om in aanmerking te komen voor de deelname aan de double degree. Dit speciale traject bestaat uit een motivatiebrief, examen en een interview en vindt plaats op de universiteiten in China. De studenten uit China die instromen voelen zich in voldoende mate geëquipeerd om de studie met succes af te ronden, zo hoort het panel. Uit het gesprek met studenten blijkt dat de opleiding de afgelopen jaren extra heeft geïnvesteerd in de aansluiting China-Nederland. De studenten geven aan dat de aansluiting beter is vormgegeven dan in het verleden.

Voor de potentiële Nederlandse studenten zijn er diverse activiteiten om zich te oriënteren op de studie. Zo zijn er mogelijkheden voor het bezoeken van open dagen of om te komen proefstuderen bij de opleiding. Zodra een student zich heeft ingeschreven vindt er een studiekeuzecheck plaats. Dit is voor de opleiding het eerste moment om de student beter te leren kennen en te kijken of zijn kwalificaties passen bij de opleiding.

Het panel sprak met de opleiding over het verhogen van de instroom van de studenten. De opleiding is jaarlijks bezig met een wervingsplan om de instroom te verhogen. Dat stemt het panel positief. Op basis van de gesprekken met studenten en alumni adviseert het panel de opleiding om goed te kijken naar de verwachtingen van potentiële studenten en de inrichting van het programma in het eerste en tweede studiejaar. Ook in lijn met eventuele deficiënties van studenten. Het panel ziet een mogelijkheid om daardoor de uitval te verminderen. Met name voor de studenten die geen achtergrond hebben in de tuinbouwsector.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. De gehanteerde toelatingseisen voldoen aan de wet- en regelgeving. De procedure voor de selectie en de toelating van studenten uit China is volgens het panel zorgvuldig vormgegeven. De opleiding biedt potentiële studenten voldoende activiteiten om zich te oriënteren op de opleiding. Het panel ziet nog ruimte voor de opleiding om zichzelf beter in de markt te zetten en om de uitval te verminderen.

Alles overwegend komt het panel tot de conclusie dat de opleiding voor standaard 5 basiskwaliteit realiseert.

5.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

Het panel constateert dat de omvang van het docententeam en de kwalificaties van de individuele docenten toereikend zijn om het onderwijsprogramma uit te voeren.

De opleiding beschikt over een docententeam dat in alle varianten van de opleiding lesgeeft. De docenten beschikken over alle kennis en expertise die nodig is om alle inhoud te verzorgen en om studenten op een passende manier te begeleiden en te beoordelen. In totaal zijn er achttien docenten betrokken bij de opleiding. Voor specifieke expertise maakt de opleiding gebruik van gastsprekers uit het werkveld. Het panel vindt het docententeam op een passende wijze samengesteld. Uit de gesprekken met het docententeam blijkt dat er een echt team staat met een positieve sfeer en cultuur. Studenten zijn zeer tevreden over de docenten, met name over de laagdrempelige manier van benaderen.

Het panel bekeek het personeelsbeleid van Hogeschool Inholland en de opleiding. Het beleid blijkt in voldoende mate effectief. Docenten geven aan voldoende mogelijkheden te hebben om zich te professionaliseren. Het panel valt positief op dat docenten participeren in onderzoeksprojecten of het werk bij de opleiding combineren met werken binnen de tuinbouwsector. Studenten zijn hier zeer tevreden over. Het panel vindt dit waardevol voor de opleiding.

In het gesprek met docenten en het management sprak het panel over de werkdruk. Uit de documenten blijkt dat dit een punt van aandacht is. Door een ambitieus personeelsbeleid, het als docent hebben van meerdere verschillende rollen en het aanbieden van verschillende opleidingsvarianten wordt de werkdruk als hoog ervaren. Het management gaf aan dat het stopzetten van de double degree een positieve bijdrage levert aan het verminderen van de werkdruk. Het panel is het daar mee eens. Gelet op de onderwijsontwikkelingen beveelt het panel de opleiding aan om de werkdruk structureel aan te pakken; gezamenlijk met het management en docenten op zoek gaan naar een gezonde balans. Het panel heeft er vertrouwen in dat dit lukt.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Er staat een goed samengesteld en betrokken docententeam. Het team is in voldoende mate gekwalificeerd voor het uitvoeren van het programma; alle expertise is in huis. Er zijn ook voldoende docenten aanwezig. De opleiding heeft een effectief personeelsbeleid, aldus het panel. Het panel is positief gestemd over de mate waarin de docenten betrokken zijn binnen onderzoeksprojecten en de tuinbouwsector. Dit draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs, zo geven studenten aan. De werkdruk is een punt van aandacht voor de opleiding. Op basis van de gesprekken heeft het panel er voldoende vertrouwen in dat dit in de toekomst wordt opgepakt. Met name door de keuze om de double degree variant af te bouwen.

Het panel komt tot een positieve beoordeling voor deze standaard. Het panel vindt namelijk het personeelsbeleid en de kwalificaties van de docenten zeer waardevol. De werkdruk heeft volgens het panel geen negatieve invloed op de gerealiseerde kwaliteit, zo blijkt ook uit het gesprek met studenten. Daarom weegt de werkdruk minder zwaar mee in het oordeel van het panel.

5.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Hogeschool Inholland beschikt over een onderwijslocatie op de campus in Delft. Het panel bezocht de locatie en constateert dat de locatie toereikend is voor het uitvoeren van het programma. Het gebouw en de faciliteiten sluiten in grote lijnen aan bij de behoeftes van de student. Recentelijk zijn er aanpassingen geweest om de sfeer in het gebouw te bevorderen.

Een gedeelte van het onderwijs vindt plaats op externe locaties zoals tuinbouwkassen. De externe locaties beschikken over de faciliteiten om onderwijs te verzorgen, bijvoorbeeld het uitzetten van teeltproeven. Studenten geven aan tevreden te zijn over deze voorzieningen, maar merken ook op dat de locaties niet optimaal bereikbaar zijn. De opleiding denkt na over het realiseren van voorziening voor vertical farming op de campus in Delft. Het panel moedigt deze ontwikkeling toe.

Studenten hebben toegang tot een digitale bibliotheek. In de digitale bibliotheek hebben studenten toegang tot benodigde literatuur. Uit de gesprekken met studenten blijkt dat de studenten voldoende wegwijs zijn in het gebruik van deze voorziening.

De opleiding heeft in de afgelopen jaren geïnvesteerd in de voorzieningen voor de studenten uit China. Dit is onder andere geweest in het begeleiden van studenten uit China bij het wonen en studeren in Nederland. Zo worden studenten actief geïnformeerd over en begeleid in de mogelijkheden van studenthuisvesting en het opbouwen van een sociaal leven. De studenten uit China geven aan dat begeleiding niet altijd al hun behoeftes dekt; ze zijn daarover in gesprek met de opleiding. Het panel vindt dit een positief gegeven.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Alle fysieke voorzieningen zijn aanwezig om goed onderwijs te verzorgen. Zowel de opleidingslocatie in Delft als de externe opleidingslocaties zijn toereikend om het programma tot uitvoering te brengen. Het panel vindt dat de opleiding dit goed faciliteert. Alle studenten hebben toegang tot een digitale bibliotheek, zo concludeert het panel. Voor de studenten uit China zijn er voorzieningen. Het panel adviseert de opleiding om goed te kijken naar de behoeftes van de studenten uit China en daar op in te spelen indien nodig.

Het panel komt tot een positieve beoordeling voor standaard 7.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen*Studiebegeleiding*

Studenten worden op verschillende manieren begeleid. De opleiding heeft een systeem van studieloopbaanbegeleiding waarin studenten begeleid worden tijdens hun studieloopbaan. De begeleiding wordt afgestemd op de behoefte en de ontwikkeling van de student. Het panel constateert uit de gesprekken dat de opleiding veel aandacht besteedt aan de begeleiding in alle facetten. Studenten zijn over het algemeen tevreden over de begeleiding. De opleiding voorziet in een toereikende begeleiding tijdens de stage en het afstuderen. Aan de bedrijfsbegeleiders in de stagebedrijven stelt de opleiding extra eisen; dit vindt het panel positief.

Op basis van het gesprek met de studenten constateert het panel dat de opleiding voorziet in een goede begeleiding van studenten met een functiebeperking. Dit is in lijn met het beleid van de opleiding en Hogeschool Inholland.

Het panel constateert dat er voor de studenten uit China een aparte begeleiding is. De begeleiding richt zich niet alleen op de studieloopbaan of op de stage en afstuderen, maar is breder georiënteerd. De begeleiding richt zich ook op studentenhuisvesting en studeren in Nederland. Om goed voeling te houden met de studenten heeft de opleiding een begeleider die ook de taal Mandarijn machtig is. Studenten zijn tevreden over de kwaliteit van de begeleiding. Een punt van verbetering is de begeleiding van groepswork waar studenten uit China en Nederlandse studenten met elkaar samen werken, zo blijkt uit het gesprek met de studenten uit China. Het panel beveelt de opleiding aan om daar naar te kijken zolang er nog sprake is van een double degree.

Informatievoorziening

De opleiding beschikt over toereikende voorzieningen om studenten van informatie te voorzien, aldus het panel. Hogeschool Inholland werkt met diverse systemen waar studenten informatie kunnen vinden. De opleiding gebruikt Moodle als digitale leeromgeving. Studenten geven aan in voldoende mate met Moodle overweg te kunnen en hebben toegang tot de informatie. OnStage wordt gebruikt voor het inleveren en beoordelen van opdrachten en toetsen.

Het panel constateert uit de gesprekken dat de opleiding de informatievoorziening aanpast op de doelgroep van de studenten uit China. De studenten uit China spreken hier hun waardering voor uit.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleiding beschikt over een toereikend systeem van studiebegeleiding voor zowel reguliere studenten als studenten uit China. De begeleiding vindt plaats in alle facetten van de opleiding, zo concludeert het panel. Het panel waardeert de wijze waarop de opleiding studenten uit China begeleidt. Een punt van aandacht is begeleiding van groepswork waar reguliere Nederlandse studenten en studenten uit China met elkaar moeten samenwerken. Het panel vindt dat de informatievoorziening naar studenten op orde is. Studenten geven aan voldoende geïnformeerd te zijn over de opleiding.

Het panel komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 8.

5.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

De opleiding beschikt over een werkend systeem van kwaliteitszorg, zo constateert het panel. Uit de documenten en gesprekken blijkt dat de opleiding een werkende PDCA-cyclus heeft en in staat is om zichzelf te blijven verbeteren. Diverse gremia zijn betrokken bij het kwaliteitssysteem. De opleiding beschikt over een kwaliteitscoördinator die het kwaliteitssysteem monitort. Het panel vindt dat het samenspel van de betrokkenen leidt tot een kwaliteitscultuur die gericht is op ontwikkeling.

Het panel ziet dat er een formeel systeem is dat onder andere bestaat uit blokevaluaties, intercollegiale overleggen, kalibraties en commissie-overleggen. De voorzitters van de examencommissie, opleidingscommissie en curriculumcommissie hebben periodiek overleg met het management om bepaalde zaken te agenderen. De opleiding gebruikt periodieke metingen om de kwaliteit te blijven monitoren. Bijvoorbeeld de NSE, de studiekeuzecheck of de exitgesprekken van studenten die stoppen met de opleiding.

Studenten worden op diverse manieren betrokken bij het evalueren van het onderwijs en studenten geven aan tevreden te zijn over de wijze waarop de opleiding aan de kwaliteit van het onderwijs werkt. Ze kunnen input geven over verbeteringen en ze worden op de hoogte gehouden van doorgevoerde verbeteringen. Uit het gesprek met de studenten uit China blijkt dat de opleiding de studentevaluaties voor de double degree op een andere manier vormgeeft dan de reguliere voltijd, om zodoende beter aan te sluiten bij de cultuur van de studenten uit China. Dit is voor het panel een sprekend voorbeeld dat de opleiding op een juiste wijze stuurt in het kwaliteitsbeleid.

Het panel sprak met leden van de opleidingscommissie. Uit de gesprekken maakt het panel op dat de opleidingscommissie bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleiding beschikt over een werkend kwaliteitszorgsysteem en een gedragen kwaliteitscultuur. Het panel vindt dat de opleiding zich op een structurele wijze blijft verbeteren en hierbij de juiste stakeholders betreft. Studenten zijn tevreden met de wijze waarop de opleiding werkt aan de kwaliteit. Op basis van de bevindingen concludeert het panel dat de opleiding een kwaliteitscultuur uitdraagt. Het panel is zeer te spreken over de aandacht voor het

evalueren van het onderwijs in de double degree. De opleidingscommissie is volgens het panel op orde.

Op basis van de bevindingen en de weging komt het panel tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit voor standaard 9.

5.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem van toetsen

De opleiding beschikt over een visie en beleid op toetsen, zo constateert het panel. Dit geeft de opleiding de mogelijkheid om systematisch te werken aan het systeem van toetsen. Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding nadenkt over de visie op toetsen in relatie tot het Onderwijsmodel²⁴. De opleiding wil het aantal toetsen terugbrengen om meer integraal te gaan toetsen. Dit vindt het panel een goede ontwikkeling.

Het panel ziet dat in het toetsbeleid aandacht is voor de validiteit, betrouwbaarheid en de transparantie van de toetsen en de beoordelingen. Alle leerresultaten worden getoetst, zo blijkt uit de documenten. De opleiding gebruikt een passende mix aan toetsvormen en de beoordelingsformulieren zijn hanteerbaar en van deugdelijke kwaliteit, zo constateert het panel. Uit het gesprek met docenten blijkt dat de beoordelaars gekwalificeerd zijn om goede beoordelingen te geven. Dit blijkt ook uit de door het panel bekeken toetsen en eindwerken. De opleiding hanteert het vier-ogen principe. Studenten geven aan over het algemeen tevreden te zijn over de wijze waarop de opleiding hen toetst.

De opleiding besteedt structureel aandacht aan interne en externe kalibratie over de kwaliteit van de toetsen en de gegeven beoordelingen. Dit stemt het panel positief.

Examen- en toetscommissie

De examencommissie van het domein AFL borgt de kwaliteit van de toetsen en de beoordelingen van de opleiding. De leden van de examencommissie beschikken over de juiste kwalificaties om dat te doen, zo concludeert het panel. Hogeschool Inholland besteedt voldoende aandacht aan de professionalisering van de leden. Naast de examencommissie is er een toetscommissie die zich ontfermt over de kwaliteit van de toetsen en beoordelen. Het panel ziet dat beide commissies zowel proactief als reactief activiteiten uitvoeren. Voorbeelden zijn het beoordelen van de kwaliteit van een specifieke toets en het beoordelingsformulier, het onderzoeken van klachten over de toetsen of het reviewen van eindwerken van de opleiding. Het panel hoorde in het gesprek met de examencommissie mooie voorbeelden van interventies en de wijze waarop ze bijdragen aan de kwaliteit van de toetsen en de beoordelingen. Het samenspel van de examen- en toetscommissie draagt volgens het panel bij aan de kwaliteit van het systeem van toetsen. Het panel vindt dat beide commissies naar behoren functioneren en in controle zijn.

Afstuderen

Studenten studeren af door het uitvoeren van een afstudeeropdracht binnen een bedrijf in de tuinbouwsector. Studenten zijn in principe zelf verantwoordelijk voor het verwerven van een passende opdracht; de opleiding ondersteunt de studenten indien dat niet lukt. Een commissie toetst voorafgaand of de afstudeeropdracht passend is. In de afstudeeropdracht komen ook de twee afstudeerrichtingen duidelijk naar voren. Het panel vindt dat deze afstudeertoets passend is en de studenten in de mogelijkheid stelt om het bachelorniveau aan te tonen.

Uit het gesprek met de studenten uit China blijkt dat ze moeilijker aan een afstudeeropdracht kunnen komen. Dit heeft volgens het panel te maken met de kennisveiligheid binnen de

tuinbouwsector. De opleiding voorziet voor deze studenten in passende afstudeeropdrachten binnen de lopende onderzoeksprojecten van bijvoorbeeld lectoraten. Studenten geven aan dat dit voldoet aan hun behoefte. Het panel merkt op dat dit ook in lijn ligt met de ambitie van de studenten uit China om door te stromen naar een universiteit, bijvoorbeeld Wageningen Universiteit.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleiding beschikt over een werkend systeem van toetsen en beoordelen. De toetsen en de beoordelingen zijn valide, betrouwbaar en voldoende transparant, zo concludeert het panel. Het panel bekeek toetsen en eindwerken en komt tot de conclusie dat de kwaliteit op orde is. De ontwikkeling van de visie op toetsen sluit volgens het panel goed aan op de ontwikkelingen in de onderwijsvisie. Het samenspel van de examen- en toetscommissie draagt bij aan de kwaliteit en beide commissies zijn volgens het panel in controle. Het panel vindt de afstudeertoets goed vormgegeven en het biedt studenten de mogelijkheid om het eindniveau aan te tonen.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot een positieve beoordeling voor standaard 10.

5.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Realiseren leerresultaten

De opleiding biedt de afgestudeerden een goede basis om te starten als professional in de tuinbouwsector. Studenten leren passende kennis, vaardigheden en inzichten. Dit blijkt voor het panel uit de bekeken toetsen en de gesprekken met het werkveld en de alumni. Het werkveld is tevreden over de kwaliteit van de afgestudeerden. Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding de studenten leert om kritisch te kijken en dat het werkveld dit waardeert. Alumni geven aan dat de opleiding hen voldoende bagage heeft meegegeven om te kunnen functioneren in de praktijk.

Afstudeerniveau en eindwerken

Het panel voerde deze opleidingsbeoordeling uit samen met de beoordeling van de Associate-degree opleiding Tuinbouwbouwmanagement. In totaal bekeek het panel 23 eindwerken: zes associate degree, twaalf bachelor voltijd, vijf bachelor flexibele deeltijd. Op basis van de eindwerken komt het panel tot de conclusie dat alle studenten de beoogde leerresultaten realiseren en het betreffende bachelorniveau behalen. Van enkele eindwerken vindt het panel dat deze het bachelorniveau ontstijgen. Het panel constateert dat de eindwerken voor de sector relevante en actuele vraagstukken bevatten. De afstudeerrichtingen komen goed naar voren in de eindwerken. De kwaliteit van het onderzoek is volgens het panel op orde. De eindwerken van de double degree zijn meer theoretischer van aard; dat past ook bij het type student en de mogelijke vervolgstudie bij Wageningen Universiteit. Het panel adviseert de opleiding wel goed te blijven kijken naar de oriëntatie van de afstudeeropdrachten van de double degree.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Studenten realiseren de beoogde leerresultaten. Het werkveld is volgens het panel tevreden met de kwaliteiten die de studenten aanleren. Alumni geven aan dat de opleiding hen in voldoende mate voorbereidt om in de praktijk te werken. Het panel concludeert uit de bekeken eindwerken dat het eindniveau dik op orde is. Van enkele eindwerken vindt het panel de kwaliteit uitstekend. De eindwerken representeren het profiel van de opleiding en de afstudeerrichtingen. Het panel adviseert de opleiding om te blijven kijken naar de oriëntatie van de afstudeeropdrachten voor de double degree.

Het panel is van oordeel dat de opleiding de basiskwaliteit ontstijgt voor standaard 11.

6. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel treft bij de hbo-bacheloropleiding Tuinbouw & Agribusiness een zeer gedegen programma aan dat beroepsgeschikte professionals aflevert aan de tuinbouwsector. De opleiding leidt studenten op een praktijkgerichte manier op. Het docententeam is kundig en werkt op systematische manier aan de kwaliteit van opleiding. De nieuwe ontwikkelingen in het Onderwijsmodel²⁴ en de opvolgende curriculumvernieuwing ziet het panel als mooie vervolgstappen.

Op basis van de updatebeoordeling voor de flexibele deeltijdvariant en de volledige opleidingsbeoordeling voor de reguliere voltijdvariant en de double degree komt het panel tot een positieve beoordeling. Op alle standaarden voldoet de opleiding aan basiskwaliteit.

Het panel adviseert de NVAO derhalve tot het behoud van de accreditatie van de opleiding. Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 24 april 2023.

7. AANBEVELINGEN

Het panel formuleert de volgende aanbevelingen:

Double degree variant: aanbevelingen en afbouw

De opleiding heeft het besluit genomen om de double degree met de Chinese partneruniversiteiten af te bouwen. Het panel kan zich vinden in het besluit en is van mening dat er daardoor meer focus kan komen voor de verschillende opleidingsvarianten. Het panel beveelt de opleiding aan om goed te kijken naar de afbouw van de double degree variant. Zolang de double degree loopt beveelt het panel aan om te kijken naar de begeleiding van het groepswerk en de oriëntatie van de afstudeerwerken van de studenten.

Met de beoogde afbouw van de double degree ziet het panel wel dat de internationalisering in het programma aan karakter kan verliezen. Het panel beveelt de opleiding aan om opnieuw te kijken naar de visie op internationalisering en hoe dat uitwerkt naar het programma

Terugbrengen uitval en verhogen instroom

Het panel ziet dat de balans tussen theorie en praktijk in de eerste jaren vooral ligt bij de theorie; dit besprak het panel met de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om nog eens goed te kijken naar deze balans en de impact die dat heeft op bijvoorbeeld de uitval in het eerste jaar. Het panel ziet ruimte om de theorie meer praktijkgericht aan te bieden, zodat studenten niet uitvallen. Daarnaast adviseert het panel om te kijken naar de verwachtingen van de potentiële studenten en de vormgeving van het eerste jaar. Op basis van de gesprekken lijkt daar een gat tussen te zitten.

Ontwikkeling naar Onderwijsmodel24

De opleiding gaf aan de opleiding te vernieuwen in lijn met het Onderwijsmodel24. Het panel vindt dit onderwijsmodel goede uitgangspunten bevatten voor eigentijds flexibeler onderwijs. In deze lijn beveelt het panel de opleiding aan om de geleerde lessen van de flexibele deeltijd te gebruiken in het vormgeven van het nieuwe onderwijs. Het panel moedigt de opleiding aan om dit met elkaar (docenten, studenten en management) op te pakken.

Werkdruk

Het panel ziet een hoge werkdruk bij de docenten. De beoogde afbouw van de double degree en de ontwikkeling naar het nieuwe onderwijsmodel draagt bij aan het reduceren van de werkdruk. Toch beveelt het panel de opleiding aan om dit issue goed te blijven monitoren.

BIJLAGE I   Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Inholland hbo- bacheloropleiding Tuinbouw & Agribusiness voltijd (inclusief double degree) en deeltijd		
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel voltijd	Oordeel deeltijd
Beoogde leerresultaten		
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	V	V
Programma		
Standaard 2. Oriëntatie programma	V	V
Standaard 3. Inhoud programma	V	V
Standaard 4. Vormgeving programma	V	V
Standaard 5. Aansluiting programma	V	V
Personeel		
Standaard 6. Kwalificaties personeel	V	V
Voorzieningen		
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	V	V
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	V	V
Kwaliteitszorg		
Standaard 9. Periodiek evalueren	V	V
Toetsing		
Standaard 10. Toetsing	V	V
Gerealiseerde leerresultaten		
Standaard 11. Leerresultaten	V	V
Algemeen eendoordeel		
	V	V

BIJLAGE II   Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Tuinbouw & Agribusiness

Programma – 19 januari 2023, Hogeschool Inholland, locatie Delft.

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)
08.00 – 8.15	0.85	Inloop & ontvangst auditpanel
08.15 – 09.00	0.85	Vooroverleg auditpanel
09.00 – 09.30	0.85	Inleiding: de opleiding Tuinbouw & Agribusiness en AD Tuinbouwmanagement
09.30 – 10.30		Rondleiding/Trots op
10.30 – 10.45	0.85	Pauze
10.45 – 11.30	0.85	Werkveldvertegenwoordiging/alumni
11.30 – 11.45	0.85	Pauze
11.45 – 12.45	0.85	Studenten
	C2.09	Studenten (incl. alumnus double degree)
12.45 – 13.15	0.85	Lunch
13.15 - 14.15	0.85	Docenten
14.15 – 14.30	0.85	Pauze
14.30 – 15.15	0.85	Examen- en toetscommissie
15.15 – 15.30	0.85	Pauze
15.30 – 16.15	0.85	Opleidingsmanagement
16.15 – 16.30	0.85	Pending issues
16.30 – 17.30	0.85	Intern overleg auditpanel
17.30 – 18.00	0.85	Terugkoppeling

In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende voltijd en deeltijd opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde “Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs” van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de voltijd en deeltijd variant.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als ‘gesprekken tussen vakgenoten’.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels (Hobéon, NQA en Aequi). Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel.

Het auditteam ontving in geen reacties.

Het oordeel van het auditpanel is vastgelegd in een conceptrapport en werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien standaard 1 voldoet en maximaal vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert (zie aanvullende beslisregels voorwaarden).

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoort/scoren;
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort;
- een tot vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- zes of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III   Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding TA
- Visie en beleidsplannen van Inholland en domein AFL
- Landelijk opleidingsprofiel en uitwerking naar profiel TA
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
  - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Studiehandleidingen
- Kwaliteitshandboek AFL
- Overzicht van het ingezette personeel
  - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen/notulen opleidingscommissie en beroepenveldcommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft van 23 studenten de eindwerken/c.q. het volgende palet van eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV   Panelsamenstelling

Op 21 september 2022 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding AD Tuinbouwmanagement van Hogeschool Inholland, onder het nummer PA1296.

Naam visitatiegroep:	HBO HAO Plant
----------------------	---------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
De heer Ir. A.P. (Adri) de Buck	Voorzitter / Strategisch adviseur voor het CvB en de Raad van Toezicht HZ University of Applied Sciences
Mevrouw Ir. A.J.C.M. (Angelique) Arts	Domein deskundig / Coördinator beroepsonderwijs Fruit Tech Campus Geldermalsen
De heer Ir. E.H. (Eric) Poot	Domein deskundig / Teamleider Onderzoek, Wageningen University & Research.
De heer N.J.J. (Niels) Feder	Student-lid / Student hbo-bacheloropleiding Tuinbouw en Akkerbouw, HAS Hogeschool
De heer R. (Roel) van Krieken MSc	Senior adviseur bij Hobéon en NVAO-getraind secretaris.
Mevrouw B. (Blanca) Beaumont BSc	Toehoorder secretaris bij Hobéon.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobeon.nl
www.hobeon.nl